

HVITSTEN NATUR BARNEHAGE

Årsplan 2024-2025

INNHALDSFORTEGNELSE

Innledning	side	3	Månedsfokus og innhold:		
Formål for barnehagen	»	4	Innføring	side	29
Barnehagen vår	»	5	August	»	30
De sju fagområdene	»	6-13	September og oktober	»	31-32
Naturbarnehagens muligheter	»	14	November og desember	»	33-34
Aktivitetsplan for turgruppene	»	15-16	Januar og februar	»	35-36
Barns medvirkning	»	17	Mars og april	»	37-38
Førskolen og språkgrupper	»	18-19	Mai	»	39
Foreldresamarbeid	»	20	Juni	»	40
Likestilling og likeverd	»	21	Kalender	»	41-42
Lek og læring og danning	»	21			
Dokumentasjon og vurdering	»	22			
Didaktisk planlegging	»	23			
Bursdag i barnehagen	»	24			
Årets tema	»	25-28			

INNLEDNING

Hvitsten Naturbarnehage er en foreldreeiet barnehage som ligger i nydelige omgivelser i skogen på Hvitsten, ikke langt fra flotte Hvitsten strand. Vi er omringet av skog og åker, og vi bruker området flittig. Vi har også grei avstand til Ramme Gård hvor vi hilser på dyrene og koser oss med maten vår utenfor kaféen. Skogen rundt oss byr på mange spennende turmuligheter med alt den har å by på. Hit går vi ofte for å boltre oss med alt det spennende vi finner her. Hos oss har vi barn i alderen 0-6 år.

Vi holder til i underetasjen til Hvitsten grendehus og har store og koselige lokaler. Vår åpningstid er 07.00-17.00.

Vår adresse er Grendehuset Thomas Olsensvei 32, 1545 Hvitsten og barnehagen kan kontaktes på telefon 64955185 eller på mail post@hvitstenbarnehage.no.

Mer informasjon ligger på vår hjemmeside www.hvitsten.barnehageside.no/

Barnehagens årsplan skal gi brukerne informasjon om dagligdagen i barnehagen, hva slags aktiviteter - og målene med dem.

Den gir også personalet et utgangspunkt ved ukes/månedspanlegging.

Barnehagens pedagogiske profil er at barnehagen skal være et sted hvor vi tar hensyn til det enkelte barns behov og hvor de opplever trygghet og trivsel - og hvor personalet viser omsorg, er kjærlige, empatiske, omtenkssomme, har "øyne på hver finger" - har godt humør og er faglig dyktig - med mye mer.

Overordnet målsetting er nedfelt i Lov 17. juni 2005 om barnehager, og Rammepplan for barnehagen.

FORMÅL FOR BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring, sosial kompetanse, danning, kommunikasjon og språk som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger

Barnehagen skal møte alle barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

BARNEHAGEN VÅR:

GRUPPER:

Nøkken:
2020 og 2019-barn

Kvitebjørn:
2021-barn

Skogtroll:
2022 og 2023-barn

ANSATTE I BARNEHAGEN:

Kristine
Styrer, pedagogisk leder

Camilla
Pedagogisk leder Nøkken

Ida
Barnehagelærer Skogtroll

Selbie
Barne- og ungdomsarbeider

Lise
Pedagogisk medarbeider

Heidi
Pedagogisk medarbeider

Pedagogisk medarbeider

DE SJU FAGOMRÅDENE:

I rammeplanen stilles det krav om at barna skal få erfaring med de 7 ulike fagområdene. Alle disse blir lagt vekt på gjennom aktiviteter vi har i løpet av året - tilpasset barnas alder og utvikling.

Barnehagen organiserer ikke, og legger ikke opp til formell læring der bare ett av fagområdene blir tatt opp. Barnehagen jobber tverrfaglig. Mye av læringen skjer også i hverdagens her-og-nå situasjoner og i lek. Vi ser også på hva barna interesserer seg for og legger opp aktiviteter ut i fra dette.

Vi vil vise hvordan vi jobber med de syv fagområdene ut i fra barnas alder gjennom en progresjonsplan:

PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

- Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

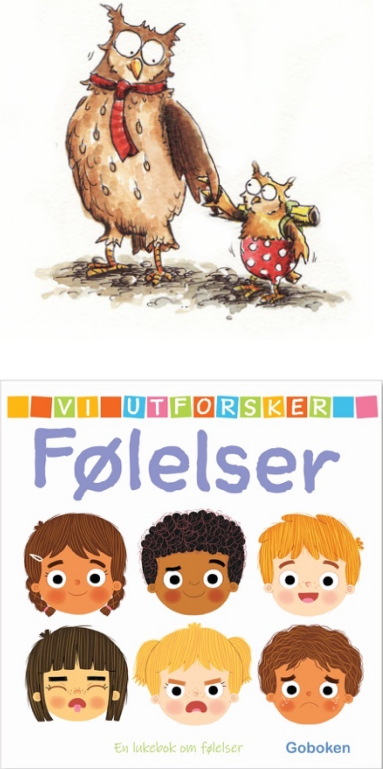
Fagområdene	1-2 år	3-4 år	Førskolebarn
Kommunikasjon, språk og tekst 	Vi voksne snakker med og ikke til barna. Alle barna skal få kjennskap med fortellinger i løpet av året. Personalet skal hjelpe barna å sette ord på følelsene og opplevelsene. I hverdagen skal personalet være oppmerksomme på hva barna	Alle barna skal glede seg over og få gode erfaringer med bøker, rim, regler og musikk. Det skal være bøker tilgjengelig. Alle barna skal delta i rollelek der de bruker språket. De voksne skal observere og	Vi har førskole en gang pr. uke med egen plan. Det skal være bøker tilgjengelig. Barna skal få mulighet til å løse konflikter selv, mens de voksne er tilstede og støtter dem.

	<p>interesserer seg for å snakke med dem om dette.</p> <p>Personalet skal lese bøker for barna og ha sangsamlinger.</p> <p>Barna skal få oppleve et godt språkmiljø der de kan å kjenne på gleden ved å bruke språk og å kunne kommunisere med hverandre.</p>	<p>hjelpe barna med fokus på dette.</p> <p>Barna lærer lekekoder og språk i lek med andre barn. Personalet skal legge til rette for leken.</p> <p>Personalet skal invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, reflektere, undre seg og stille spørsmål.</p> <p>Barna skal få delta i språkgrupper en gang i uken.</p>	<p>Førskolen har fokus på aktivitet, mestring og glede.</p> <p>Personalet skal støtte barnas lek med utforskning av skriftspråket.</p> <p>Barna skal få delta i språkgrupper en gang i uken.</p>
<p>Kropp, bevegelse, mat og helse</p> 	<p>Barna skal være ute hver dag. Vi skal gå på tur hver uke.</p> <p>Barna skal tilbys sunne måltider hver dag. Det skal daglig serveres frukt/grønnsaker og varmmat serveres hver dag.</p> <p>Barna skal få erfaring med ball, store klosser, puter o.l. som oppfordrer til aktivitet.</p>	<p>Barna skal være ute hver dag. Vi går på tur hver uke.</p> <p>Vi vil ha samlinger med bevegelse til sang og musikk hver uke.</p> <p>Barna skal tilbys sunne måltider hver dag. Det skal daglig serveres frukt/grønnsaker og varmmat serveres hver dag.</p>	<p>Barna skal være ute hver dag. Vi går på tur hver uke.</p> <p>Barna skal tilbys sunne måltider hver dag. Det skal daglig serveres frukt/grønnsaker og varmmat serveres hver dag.</p> <p>Barna får delta på matlaging og tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost og hygiene.</p>

	<p>De skal få delta i lek, bevegelse og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.</p> <p>Barna skal få oppleve å bli trygge på egen kropp, sette grenser for seg selv og respektere andres grenser.</p>	<p>Barna får delta på matlaging og tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost og hygiene.</p> <p>De skal få delta i lek, bevegelse og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.</p> <p>Barna skal få erfare å sette grenser for seg selv og respektere andres grenser.</p>	<p>Barna får erfaring med ulike regelleker i barnehagen.</p> <p>Barna vil øve på å holde orden på egne ting som for eksempel sekk, klær m.v.</p> <p>De skal få delta i lek, bevegelse og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.</p> <p>Barna skal få erfare å sette grenser for seg selv og respektere andres grenser.</p>
<p>Fagområdene</p>	<p>1-2 år</p>	<p>3-4 år</p>	<p>Førskolebarn</p>
<p>Kunst, kultur og kreativitet</p> 	<p>Barna får erfaring med forming som for eksempel plastelina, maling, klippe, lime.</p> <p>Barna skal få erfaring med norske folkeeventyr, fortellinger og sanger.</p> <p>Personalet skal bidra til at barna får stimulert nysgjerrigheten, utvide deres</p>	<p>Barna skal få erfaring med forming som for eksempel plastelina, maling, klippe og lime.</p> <p>Barna skal få sanseopplevelser gjennom å ta, føle, se, lytte og smake.</p> <p>Vi voksne skal være lyttende og observerende og støtte opp</p>	<p>Barna vil få være med på tur til ulike kulturarenaer som for eksempel Ramme Gaard.</p> <p>Barna får erfaring i å uttrykke seg gjennom formingsfaget som tegning, maling, plastelina, drama, dans mv.</p> <p>Personalet skal bidra til at barna får bearbeidet inntrykk</p>

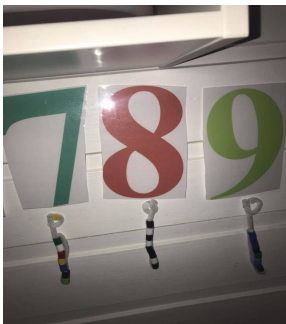
	<p>forståelse og bidra til undring og eksperimentering.</p>	<p>under barnas initiativ og interesser.</p> <p>Personalet skal bidra til at barna får utforske, utprøve og videreutvikle sine kreative prosesser og uttrykk.</p>	<p>og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk. De skal få bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi.</p>
<p>Natur, miljø og teknologi</p> 	<p>Barna skal i hovedsak gå selv på turer.</p> <p>Personalet skal bidra til at barna blir tidlig glade i naturen og få gode opplevelser med friluftsliv året rundt. De skal også tilrettelegge for bruk av naturen som en arena for lek og undring, samt få enkel kunnskap om dyr og dyreliv.</p> <p>Barna skal hovedsakelig gå turer i nærmiljøet, for eksempel i skogen.</p> <p>Vi voksne skal være forbilder ved å vise respekt for alt liv i naturen.</p>	<p>Vi voksne skal være forbilder ved å vise respekt for alt liv i naturen.</p> <p>Vi skal bruke skogen og friområder på turdager.</p> <p>Vi voksne skal undre oss over naturens fenomener sammen med barna.</p> <p>Barna skal få kunnskap om de ulike årstidene og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen.</p> <p>Vår filosofi: «Det finns ikke dårlig vær, bare dårlige klær»</p> <p>Besøke brannstasjonen i Vestby</p>	<p>Barna vil få grunnleggende trafikkopplæring når vi er på tur.</p> <p>Barna skal få et positivt forhold til å gå på tur i skog og mark da vi stort sett går på tur i nærmiljøet i skogsområder.</p> <p>Barna skal få være med å utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover.</p> <p>Vi vil besøke Ramme gaard med de opplevelser dette gir rundt dyrehold og grønnsaksdyrking.</p> <p>Besøke brannstasjonen i Vestby.</p>

	Barna skal få lære å bruke data og nettbrett tilpasset sin alder og modenhet.	Barna skal få bruke data, nettbrett, fotoapparat - og ta sine egne bilder.	Barna skal få bruke data, nettbrett, fotoapparat - og ta sine egne bilder.
--	---	--	--

Fagområdene	1-2 år	3-4 år	Førskolebarn
<p>Etikk, religion og filosofi</p> 	<p>Vi voksne er viktige rollemodeller og må være bevisst på hvordan vi opptrer overfor hverandre og barna.</p> <p>Barna skal kunne stille undrende spørsmål og få muligheten til å ha en åpen voksen med seg i undringen.</p> <p>Vi voksne skal sette ord på følelser slik at vi hjelper barna å lære om ulike følelser.</p> <p>Når barn viser empati og forståelse skal de oppleve å få positiv bekreftelse på dette.</p> <p>Vi vil markere høytider i de ulike religioner representert i barnegruppen.</p> <p>Dette gjennom samlinger og å bruke tradisjoner fra høytiden</p>	<p>Vi voksne er viktige rollemodeller i hvordan man opptrer overfor hverandre.</p> <p>Barna skal få oppleve at de voksne tar deres tro, spørsmål, og undring med alvor og respekt.</p> <p>Vi voksne skal gi positiv bekreftelse når barna viser empati og forståelse for hverandre.</p> <p>Barna skal ha mulighet til å utforske og undre seg over etiske og filosofiske spørsmål.</p> <p>Vi skal hjelpe barna å gjenkjenne egne og andres følelser.</p>	<p>Personalet skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.</p> <p>Barna skal få kunnskap om å forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier.</p> <p>Vi markerer høytider i barnehagen, gjennom samlinger, sanger og tradisjoner.</p> <p>Vi vil være gode rollemodeller og være i dialog med det enkelte barn. Alle barna i barnehagen skal føle seg verdifulle.</p> <p>Barna får innsikt og erfaring med samfunnets grunnleggende</p>

		<p>Vi vil markere høytider i ulike religioner representert i barnegruppen.</p> <p>Barna skal få oppleve vennskap og inkludering, og de voksne skal være oppmerksomme hvis noen faller utenfor - og hjelpe dem i prosessen med å bli inkludert</p>	<p>verdier og normer som for eksempel å dele med hverandre, snakke hyggelig med hverandre, ta hensyn, trøste alle som er lei seg.</p> <p>Vi voksne vil fokusere på stemninger, det å være sammen og gode forventninger i førjulstiden.</p> <p>De voksne må legge til rette for vennskap og inkludering av alle barna som kommer inn i gruppa</p>
---	--	---	--

Fagområdene	1-2 år	3-4 år	Førskolebarn
<p>Nærmiljø og samfunn</p> 	<p>Vi vil gå turer i nærmiljøet og samtale om det vi ser og opplever.</p> <p>Barna vil lære seg å vente på tur gjennom øvelse i hverdagen.</p> <p>Opplive at gutter og jenter får samme muligheter.</p>	<p>Vi skal gå på turer i nærmiljøet og samtale med barna om hva vi ser og opplever.</p> <p>Vi skal lytte til barn, høre på det de har å si og la dem medvirke i egen hverdag.</p> <p>Personalet skal sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke</p>	<p>Vi forholder oss til de normer og regler som gjelder i samfunnet for øvrig.</p> <p>Barna skal bevisstgjøres rundt kildesortering - og hjelpe til med å gå med søppelet.</p> <p>Vi besøker skolene barna skal begynne på.</p>

	<p>Gå på turer til ulike kulturtilbud i nærmiljøet som for eksempel, aktiviteter på Grendehuset, Ramme gaard og Hvitsten kirke</p>	<p>situasjonen både for dem selv og andre.</p> <p>Vi må hjelpe barna til å forholde seg til de normer og regler som er i barnehagen og samfunnet generelt.</p> <p>Barna skal få erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.</p> <p>Barna skal få innblikk i samisk kultur og levesett.</p>	<p>Vi benytter oss av nærmiljøets muligheter som aktiviteter på Grendehuset, Hvitsten kirke, Hvitsten strand, Ramme gaard og skogens mange overraskelser.</p> <p>Personalet skal sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.</p> <p>Barna skal få innblikk i samisk kultur og levesett.</p> <p>Barna skal få en begynnende kjennskap til menneskerettighetene.</p>
<p>Antall, rom og form</p> 	<p>Vi vil synge sanger og fortelle eventyr som inneholder telling.</p> <p>Barna skal få muligheten til å utforske alle rommene i barnehagen.</p> <p>Barna skal sammen med personalet få erfaring med å oppdage og utforske samt</p>	<p>Barna er med på å rydde, sortere og kategorisere lekene. Dette gir erfaring i antall, mengde og former.</p> <p>Vi voksne skal sette ord på matematiske begreper i hverdagen.</p>	<p>Barna har tilgang til ulike spill, tellemateriell, klosser og formingsmaterieill.</p> <p>Barna er med på matlaging der de blant annet få erfaring med vekt og mengde.</p> <p>Vi jobber med oppgaver med fokus på antall, form og rom.</p>

	<p>vekke nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.</p> <p>Personalet skal gi barna rom for lek og eksperimentering med tall, mengde og telling.</p>	<p>Barna skal få erfaring med lekende og undersøkende arbeid med sammenlikning, sortering og plassering.</p> <p>Vi skal innrede rommene slik at de innbyr til lek.</p>	<p>Personalet skal styrke barnas nysgjerrighet og interesse for matematiske sammenhenger og stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning.</p>
--	---	--	--

NATURBARNEHAGENS MULIGHETER

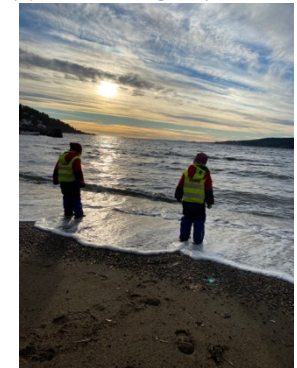
Vi er en naturbarnehage og vi ønsker å jobbe i nær kontakt med naturen derfor er dette et viktig tema for oss. Barnehagen vår har en meget flott plassering med skog på alle kanter, fjorden i nærheten og kort vei til Ramme gaard. Vi ønsker å benytte dette på best mulig måte gjennom året og benytte oss av de mulighetene dette gir oss. Vi vil også formidle utegleden til barna uansett vær, og å være med barna på å utforske, mestre og vise nysgjerrighet ovenfor det vi finner og opplever i naturen. Lære å lage bål samt utforske bålmat.

Skogen: Vi går mye til skogen når vi går på tur. Vi har faste områder som vi går mye til og her er barna godt kjent og starter ofte opp med leken de har lekt her før. Skogen gir barna gode muligheter til å utfordre seg selv fysisk utifra deres mestringsnivå, og gir rom for allsidig og variert lek. Den har et ubegrenset mangfold og gir en følelse av frihet. Vi tar som regel med mat og tar oss god tid til lek og læring. Gjennom de ulike teamene gjennom året ser vi på endringene i naturen, hva den kan gi oss av mat, hva som lever her av smått og stort, og skaper en respekt for naturen og det som vokser og lever her. Vi ser også på endringene i naturen gjennom de fire årstidene. Naturen gir oss en helt annen lekearena enn barnehagens lekeområde. Her bruker barna fantasien og finner egne lekeapparater og mye spennende å leke med og å utforske. Vi får helt unike sanseopplevelser gjennom lukter, lyder, smaker og farger.

Fjorden: Vi ønsker å bli enda flinkere til å benytte oss av den korte avstanden til stranda og alt det spennende vi kan finne på her. Dette kan være krabbefiske, leting etter skjell og planter som lever i vannkanten og å vasse. Vi bader i kke med barna. Når vi går hit har vi alltid med to ansatte som har vært på livredningskurs med fokus på vann, og vi har klare regler på hvor mange vi kan ha med og hvordan vi skal oppføre oss når vi er i nærheten av vannet.

Ramme gaard: Her har vi kort vei til en flott gård hvor vi besøker griser, kuer, hester, høner og mange eksotiske fugler. Her får vi mulighet til å lære om de ulike dyrene og viser dem respekt ved å bruke lav stemme, vise vennlighet og å ikke gi dem mat de ikke tåler. Vi får en unik mulighet til å samtale om hvordan dyr, mennesker, mat og produksjon er avhengig av hverandre, hvordan maten vi spiser blir til og ikke minst hvor og hvilket dyr det kommer fra. Vi har fått lov til å plukke grønnsaker til bruk i barnehagen. Området har spiseplass hvor vi kan nyte maten vår, og et lite inngjerdet vann som gir stedet en idyllisk følelse. Barna synes det er stor stas å gå på tur hit.

Andre gårdsbesøk: Gjennom bekjentskaper har vi muligheter til å besøke andre gårder i nærheten. Der vi kan være med på tresking, innhøsting av frukt og grønnsaker, dyrehold og andre aspekter ved gårdslivet.

AKTIVITETSPLAN FOR TURGRUPPENE

Periode	Mål	Innhold	Metode
SEPTEMBER -OKTOBER	Barna skal bli kjent med hvor maten kommer fra. Se naturforandringene om høsten Se fuglene forlate oss	Næringskjeden og økosystem mellom planter og dyr. Nærmiljøet Dyr og fugler, sportegn Sanser	Lære å lage bål Samtalen rundt bålet Innhøsting Mat på bålet Høre, kjenne, ta, føle og lukte
NOVEMBER	Merke at temperaturen faller. Se at dagene blir kortere Naturen begynner å forberede seg på vinteren	Påkledning Lysforandring Hva skjer i naturen? Formingsaktiviteter i naturen	Hva skal vi ha på når det blir kaldere? Lære å se hva som skjer med naturen og lyset. Samtale om det vi ser. Ta bilder Samle naturmaterialer
DESEMBER			
JANUAR	Bli glad i å være ute om vinteren. Bli kjent med forskjellen på varmt og kaldt, smelting og frysing	Ake, gå på ski, lage engler, snølykter, islykter Se vann bli til is Dyrespor	Være ute i all slags vær. Påkledning, varme og gode klær. Godt skotøy Se på snøen i mikroskop
FEBRUAR	Opplive glede og spenningen over vinter-landskapet, at man nå kan gå på ski-vinteraktivitetsdag. Kulturdager	Gå på ski. Lære om samefolket gjennom ulike aktiviteter ute.	Lage mat på bålet Aktivitetsdag
MARS	Se etter forandringene i naturen etter vinteren. Vårtegn. Kanskje begynner «smådyra» og fuglene å kunne ses og høres.	Smådyr, fugler og blomster Planting	Se og høre etter smådyr, fugler og blomster. Ta med luper og fugle/blomster bok. Tegne etterpå. Samtale om det vi ser. Ta bilder.

APRIL	Plante for å høste egne grønnsaker Se på vårtegn i naturen	Hva skal vi plante? Spirer det i naturen?	Så frø Se etter vårtegn i naturen - blomster og insekter som våkner til liv.
MAI	Fuglesang og livet i skogen	Rusken 16 mai - feiring med foreldrene Høre på fugler og se på livet i naturen	Vi holder området rundt barnehagen ren. Vi lytter etter fuglesang og bruker fugleboka. Vi ser om det har kommet mer insekter og småkryp frem.
JUNI	Hold naturen ren!	Avslutning av turgruppene	Forlater vi naturen slik vi vil finne den? Evaluering av året.

Naturfaglig læring begynner med erfaringer og sansing av nesten alt som finnes i omgivelsene. Barnet oppdager at ballen triller, og at fuglen kan fly. Det ser at sola «står opp», og at snøen faller, og barnet stiller spørsmål: Hva, hvordan og hvorfor?

Naturfag er både et teoretisk, et praktisk, et kreativt og et etisk fag. Disse aspektene av faget bør danne grunnlag for en sansende, opplevende og eksperimenterende arbeidsform. Aktivitet, praktisk arbeid og undersøkende undring er selve kjernen i naturfaglig arbeid, særlig sammen med barn. Naturfag handler blant annet om å utforske en stubbe, studere vann som renner, og stoffer som blander seg. Naturfag for barn er lukter, farger, synsinntrykk og opplevelser. Det handler om undring over hvorfor verden er som den er. En kyndig voksen kan følge opp barnas interesse, stille spørsmål, prøve ut og observere hva som skjer. Til det trengs kunnskap både om barns utvikling og læring og om tilrettelegging for læring.

BARNES MEDVIRKNING

I Rammeplanen står det at «Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.» Jf. Barnehageloven § 1 og § 3. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12, nr 1.

Barna skal få jevnlig mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Medvirkning betyr ikke at barna skal bestemme, men barnehagen skal være bevist på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Videre skal også personalet:

- Være aktivt til stede hos barna
- Legge til rette for at barna kan komme med sine meninger
- Være lyttende til hva barna formidler
- Møte barna med anerkjennelse for deres uttrykk
- Tolke de yngstes signaler
- Reflektere over egne holdninger og væremåte i samspill med barna
- Veilede barna gjennom de daglige gjøremål - med respekt

Ved å vektlegge barns rett til medvirkning ønsker vi at de skal få uttrykke seg - og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Barns rett til ytringsfrihet må ivaretas. Både kroppslig og språklig gir barna uttrykk for hvordan de har det. Barna må stimuleres til å tenke selv og oppmuntres aktiv til å gi uttrykk for sine tanker og meninger. Vi i personalet må ta utgangspunkt i disse ytringene når barnas rettigheter som deltager i barnehagen skal ivaretas.

FØRSKOLEN

Barnas siste år i barnehagen er et spennende år; nå er de førskolebarn! I år har vi to (og etterhvert ett) førskolebarn.

Gjennom dette året skal vi ha førskolegruppe en gang i uken hvor vi jobber med skoleforberedende oppgaver, og barna får også litt ekstra ansvar for ulike oppgaver i hverdagen som å hjelpe til å tømme søppel, passe på at lys er slått av når vi er ute og hjelpe til å passe på at de andre barna bruker passe med vann og papir på badet. Gjennom dette vil førskolebarna være våre miljøagenter; de hjelper oss voksne med å gjøre barnehagen miljøvennlig.

Førskolebarna vil få hver sin førskolebok hvor vi gjennom året jobber med ulike oppgaver relatert til skolearbeid. Her jobber vi med bokstaver, tall, former, preposisjoner og andre morsomme utfordringer. De skal også lære å bruke nettbrett da dette nå er innført i skolen, og barna har god nytte av å være kjent med dette læringsverktøyet.

Andre mål for førskolebarna vil være:

- ✦ Gi barnet den trygghet og omsorg som er nødvendig i forhold til å skulle flytte over fra barnehage til skole.
- ✦ Å trene på å vente på tur
- ✦ Å være mer selvstendig i det daglige
- ✦ Å jobbe med førskoleboken og med aktiviteter med fokus på språk og sosiale ferdigheter.
- ✦ Å gå på spennende turer
- ✦ Å få felles opplevelser med førskolegruppa.
- ✦ Å samarbeide med barn fra andre barnehager i kommunen
- ✦ Å få være rosaruss med å få symboliserte knuter i lua, dagstur og overnatting.

Overgang barnehage - skole:

Allerede fra september - det siste barnehageåret jobber vi spesifikt mot barnas overgang til skolen. Vi lager forskjellige temagrupper hvor barna får egne arbeidsbøker som de jobber med. De er selv med på å lage regler for førskolegruppa. Vi drar på turer med dem og vi samarbeider med andre barnehager både i barnehagene og på tur. Vi har foreldresamtaler med barnas foreldre hvor vi går igjennom tiden frem mot det første året på skolen og deres forventninger til dette. Noen dager i løpet av året (på våren i hovedsak) låner vi et klasserom på skolen hvor vi kan sitte og få litt følelse av hva skolehverdagen vil bringe, og vi leker i skolegården. I mai/juni vil også skolene invitere til egne bli-kjent-dager på skolen.

Førskoleforeldrene kalles inn til egne foreldresamtaler før sommeren.

Det viktigste med førskolen er at vi tar utgangspunkt i hvert enkelt individ. Vi krever ikke det samme av alle, men øver på de ulike målene ut ifra barnets ståsted - og vi gjør dette på en lystbetont måte. Det står også i Rammeplanen at barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehagen til skole og eventuelt skolefritidsordning. Videre bør barnehagen og skolen utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid til barnas overgang til og oppstart på skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkelt-barn med skolen.

SPRÅKGRUPPER:

Å legge til rette for et rikt og stimulerende språkmiljø, og støtte barnas tilegnelse av språk er en av barnehagens kjerneoppgaver. Språk, begrepsforståelse og evne til å kommunisere med andre er en forutsetning for å kunne delta aktivt i et sosialt og kulturelt fellesskap. Ved hjelp av språk lærer barnet seg å forstå seg selv og omverden. Arbeid med språk i barnehagen skal være lystbetont, lekbetont og gi barn en følelse av mestring.

Når de eldste har førskole, har de to andre gruppene på Nøkken og Kvitebjørn språkgrupper delt inn etter alder. Disse gruppene har en fast voksen som har ansvar for gruppen og opplegget. Fokuset her er på språk, og vi benytter oss av spill, lek, tekster, ulike pedagogiske hjelpemidler og gode samtaler i gruppene. Målet med språkgruppene er å øke barnas bevissthet rundt sitt språk, både det muntlige, samt språkforståelse og kroppsspråk.

Barnehagen jobber også i samarbeid med språkpedagog fra kommunen for å styrke språket til de tospråklige barna vi har i barnehagen. Her får de ansatte veiledning i bruk av materiell og metoder for å gi disse barna en best mulig forståelse og etter hvert et godt utviklet språk.

FORELDRESAMARBEID:

Vi er en liten privat barnehage som samarbeider tett med foreldre, fordi vi ønsker barnets beste i barnehagehverdagen. Dere foreldre ser barnet i en relasjon hjemme, og vi i barnehagen ser barnet i en relasjon her. Vi ser viktigheten av et godt samarbeid og en felles forståelse av hva som er barnets beste i barnehagen.

Vi er i relasjoner med mange forskjellige familier og barn her i barnehagen og ulike krav stilles til oss. Derfor mener vi det viktig å ha et godt samarbeid og en god dialog med dere foreldre så vi igjen kan gi det tilbudet som er best for barnet. Følelsen av tilhørighet og anerkjennelse er viktig for alle barnas trivsel, utvikling og læring i barnehagen. Et godt samarbeid mellom barnehagens personal og foreldrene bidrar til å øke barnas trivsel og trygghet.

Her vil vi trekke inn hva rammeplanens definisjon på forståelse er:

«Gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet»

Vi har foreldremøter 2 ganger i året, og der presenterer vi vår fremtidsplan og måten vi jobber med barna, samt at vi går igjennom månedene fra årsplan. Vi har også foreldresamtale 2 ganger i året, eller oftere ved behov. Foreldrene i regi av styret og SU har dugnad i barnehagen i løpet av året.

EN FLERKULTURELL BARNEHAGE:

Hvitsten Naturbarnehage har barn og voksne fra flere ulike land. Noen av disse barna har 1 norsk forelder mens andre har begge foreldrene fra ett annet land.

Følgende land er representert hos oss: Norge, Sri Lanka (Tamil Eelam), Sverige, Østerrike, Polen og Kosovo. Og derfor ser vi på oss selv som en flerkulturell barnehage - og det mener vi er en styrke i ett flerkulturelt samfunn. Barna skal lære om vår kultur, inkludert vår samiske kultur, om andre land og kulturer - og viktigheten av å akseptere og respektere andre, selv om de ikke har samme bakgrunn som oss. Det står i Rammeplanen at barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter og tenke, handle og leve på. Dette kommer vi til å jobbe mye mer med.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Vi kan lære sanger og korte ord på andre språk og f.eks. å telle til ti. I hverdagen er vi også innom enkle engelske uttrykk.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

I Rammeplanen står det at barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn.

LEK OG LÆRING:

Leken er en stor og viktig del i barns liv. Gjennom leken frigjør barnet egne krefter og anlegg. Leken kjennetegnes med at den er frivillig og indremotivert. Hvis man prøver å tvinge et barn til å leke, bryter leken sammen. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

I leken får fantasien fritt spillerom og barnet kan skape sin egen virkelighet. Leken fremmer viktige læringsprosesser og utvikling på det språklige, fysiske, sosiale og emosjonelle plan.

Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. Personalet skal bidra til at barn får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer. Personalet skal også fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek, samt veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

LÆRING OG DANNING

Hva (mål):	Hvorfor:	Hvordan:
-Gi barnet den best mulige start i livet! -God sosial kompetanse -At andre har lyst til å være sammen med det.	-Barnehagen skal være med på å skape et godt grunnlag for aktiv deltagelse i ett demokratisk samfunn. -Foreldrene skal være trygge på at barnet har det best mulig	-Være gode eksempler for barna -Vise dem oppmerksomhet, glede og omsorg. -Gi dem rom for lek og hvile. -Gi dem rom for læring og refleksjon - etter alder og modenhet. -Veilede dem i vanskelige situasjoner

		-Vær tydelige og kjærlige voksne. -Vær konsekvent - og 100 % til å stole på -Lære dem viktigheten av å være høflig og å se andre -Gjensidig respekt -Lære dem å vise respekt til andre mennesker de møter
--	--	---

Barnehagens formål er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

DOKUMENTASJON OG VURDERING

Barnehagens dokumentasjon kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunene som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet, og hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

- Barnehagens pedagogiske virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.
- Barnehagen skal tilrettelegges for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.
- Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

Glade og trygge barn er i seg selv en dokumentasjon på at de har det bra i barnehagen. Her er noen eksempler på hvordan vi dokumenter vårt arbeid:

- Barnehagen har ukeplan som legges ut på KidPlan.
- Bilder og informasjon via KidPlan.
- Viktig info skrives opp på infotavlen.
- Facebookside hvor vi legger ut noe bilder (uten barnas ansikt og ved samtykke).
- Den daglige kontakten med foreldre og foresatte.
- Barnehagen har en nettside hvor foreldre og andre kan få et innblikk i hvordan livet er i barnehagen vår.
- Utstillinger i barnehagen.

DIDAKTISK PLANLEGGING

Didaktisk planlegging handler om å tenke langsiktig og systematisk om pedagogisk arbeid i barnehagen:

- Hvorfor - Målet med aktiviteten (Hva er hensikten med aktiviteten? Hva vil barna lære av denne aktiviteten?)
- Hva - aktivitetens innhold (Hva skal du gjøre sammen med barna? Hvilket materiale skal du bruke?)
- Hvordan - Arbeidsmåten i aktiviteten (Hvordan vil du gjennomføre denne aktiviteten?)

Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planlegging synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer Rammeplanen og skal være utgangspunktet for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Evaluering

Aktiviteten og det daglige arbeidet i barnehagen skal hele tiden vurderes for at vi skal kunne videreutvikle kvaliteten på det tilbudet vi gir. Dette gjøres bl.a. ved:

- Foreldresamtaler v/ konferansetimer, foreldremøter og ellers i hverdagen.
- Observasjoner av hvert enkelt barn.
- Barnemøter/barnesamtaler, individuelt og gruppevis.
- Personalet egenrederer etter planlagte aktiviteter, og ved spesielle hendelser i hverdagen.
- Vurdering i personalgruppa, gjøres i personalmøter, planleggingsdager og i barnehagens ledergruppe.

BURSDAG I BARNEHAGEN

I barnehagen har vi noen tradisjoner for å markere barnas bursdag. Flagget henger ute, og bilde, navnet og alder til bursdagsbarnet henger på tavla. Gjennom dagen finner vi frem bursdagsstolen hvor bursdagsbarnet krones med kronen de selv har vært med på å plukke ut. Deretter synges bursdagssangen, etter bursdagsbarnets ønske. Det blir blåst ballonger og fyrverkeri 😊

Barnehagen har fokus på en helsefremmende hverdag og jobber aktivt for å bli en «5- om dagen- barnehage» og bli sertifisert til en helsefremmende barnehage. Vi ønsker å begrense servering av kaker, kjeks, is, og lignende i barnehagen da det gjennom et barnehageår er mange bursdager, merkedager, høytider og andre spesielle anledninger. På bakgrunn av dette er det ikke tillatt å ta med kaker, is, eller lignende til bursdagsbarnets markering i barnehagen. Vi ber om at foresatte respekterer dette. Vi oppfordrer til frukt og bær til markeringen i barnehagen. Barn er veldig glad i frukt og bær, og fruktsalat, fruktspyd, smoothie eller lignende er en sikker vinner, og perfekt valg til bursdagen i barnehagen. Ved ønske om det så kutter vi opp barnets medbragte frukt i barnehagen eller lager smoothie.

Bursdag og selskap

For å sikre at alle barn blir inkludert har vi en oppfordring til alle når det gjelder barnas bursdagsfeiringer hjemme.

Her er alternativene dere kan velge mellom dersom barna i barnehagen skal være med på deres barns bursdagsfeiring:

- Invitere hele barnehagen.
- Invitere hele avdelinger.
- Invitere alle i årskullet til barnet.
- Invitere alle av samme kjønn.

Vi i barnehagen hjelper dere med informasjon om hvilke barn som hører til i årskull og avdelinger.

Årets tema: Kroppen min

I år har vi valgt å fordype oss i barnehagens fagområde; Kropp, bevegelse, mat og helse.

Her skal det legges til rette for at barna skal få sanse, oppleve, leke, lære og mestre med kroppen som utgangspunkt. Vi skal oppmuntre til å spise sunn mat og få en forståelse for hvordan kosthold og bevegelse kan bidra til god helse. Barna skal bli kjent med egne behov og grenser samt respektere andres grenser. Bli trygge på egen kropp og utvikle et positivt selvbilde.

«Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut» Kunnskapsdepartementet 2017, s.49

Naturen som vår arena for læring:

Vi som naturbarnehage ønsker å legge opp så mye vi kan av tid ute i naturen. På tur i skog og mark opplever vi gode vilkår for utvikling av kroppsbeherskelse, språk, fysisk og mental styrke. Naturen har et rikt, variert og sansestimulerende miljø.

Flere studier (bl.a Grahn 2005) som har undersøkt barns helse viser til at barnehager som er mye ute har mindre sykdom. Barna leker i større grad på tvers av alder, etnisitet og kjønn. Frisk luft fremmer god appetitt og søvn. Forskning viser at barn som er ute i naturen er mindre utsatt for stress (Wells og Evans 2003) og forbedrer sine kognitive evner (Pyle 2002).

Når vi lærer nye bevegelser skjer det fysiske endringer i hjernebarken, det dannes flere synapser og flere kontaktpunkter mellom nervecellene. Etter hvert som kroppsbeherskelsen øker, vil signalene bli mer automatisert, det er derfor viktig at barna opplever et miljø som er variert og utfordrende. Motsatt kan mangel på fysisk aktivitet og utfordring føre til forsinket utvikling av nervesystemet.

Risikolek

Risikolek er en form for lek der det utgjør en viss risiko for at barnet kan skade seg. Barn søker mot den fordi den er spennende og utfordrende, men den gir også mestring. Jo mer barna øver jo sterkere, smidigere og koordinerte blir de, og samtidig mindre risiko for at de skader seg. Man kan si at risikolek er den beste ulykkesforsikring.

Barn får troen på seg selv, og oppnår positive følelser som moro, spenning, stolthet, glede og grøss når de deltar i risikofylt lek (Coster og Gleeve 2008, her i Sandseter, 2013). Barna higer etter å mestre. Usikkerheten om de vil mestre nye utfordringer gir dem et sug og spenning i magen. Ved at barna prøver seg på spennende og nye leker bryter barna sine egne grenser for risikolek og spenningsfylt lek, som er en naturlig del av barnas utforskning av omgivelsene og seg selv, samt leken (Sandseter, 2013). Den overordnede definisjonen på risikofylt lek har gjennom dette blitt formulert som spennende og utfordrende lek som innebærer en risiko for å bli skadet (Sandseter, 2007b, her i Sandseter, 2013, s. 180). Det er gjennom dette barn oppøver en naturlig bedre risikomestring. Det at barna får utforske og utvikle sine grenser på hva de tør og ikke, og at de kjenner på en viss redsel for hva de gjør, får kjenne på en skrekkblandet fryd når de leker, kan gjøre at de lettere vil mestre vanskelige situasjoner i det voksne liv (Kleppe, 2018, sammendrag). Sandseter og Kleppe legger frem i sin artikkel at akkurat dette har dukket opp i løpet av de siste tjue årene som tema for forskere, foreldre og lærere (Sandseter & Kleppe, 2019).

I vår iver etter å beskytte barna så de ikke blir skadet frarøver vi dem viktig motorisk og kroppslig utvikling. De voksne kan med egen redsel og bekymring lett hemme barna i deres utvikling i risikolek. Ofte setter de voksne begrensinger ved å si at de ikke får lov til å klatre opp i trær, klatre opp en fjellskrent eller hoppe fra en høyde. Om barna gjør det kan vi skrike ut at de må passe seg. Dette er et omdiskutert tema og er kommet mer i lyset de siste årene, derfor har vi lyst til å ha fokus på dette når vi er på tur og ha tankene på om det tenkes at den voksnes forståelse av risikolek og deres inngripen i barnas utfoldelse kan påvirke barnas utvikling og danning. Danning er et relativt nytt begrep og omfavner mye. Det skal legge grunnlag for barnas allsidige utvikling, de må få utfordringer, lære, det handler om sosialisering og er også en personlig prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over både egne og andres handlinger og væremåte, som er en livsvarig prosess. Danning kan sees på som at mennesket danner seg selv i møte med de andre. Danning er et stort og bredt begrep som er mye drøftet, og det er også et relativt nytt begrep i barnehagesammenheng (Neegaard, 2017). Dannelsesbegrepet har helt fra sin opprinnelse utviklet seg ut fra to aspekter, ifølge Bert Gustavsson (2000), det ene har gått i retningen av å danne i betydningen av å skape, det andre knyttet til å danne i betydningen av å forme (Rønning, 2014).

Et begrep vi vil trekke inn som vi tenker er viktig innen danning, er samarbeid, hvordan barna samarbeider med hverandre i sin risikolek. Samarbeid handler om å ha et felles mål, det å arbeide i et fellesskap. Vi kan se på det som en sosialiseringssprosess for de individene som samarbeider. Dette er viktig i all slags lek, sansemotoriske aktiviteter, fysisk aktivitet og aktiviteter ute i naturen (Bjørgen, 2017). Ved at barnet skaper seg selv i samhandling med omverden er de i en kontinuerlig danningssprosess. Dannelse er en personlig prosess med å få et bevisst og aktivt forhold til omverden, sånn sett bygger det selvskapende barnet på at mennesker ikke bare er skapt av naturen (arv) og samfunn (miljø), men av seg selv (IBID). Det med at danning både handler om en aktiv prosess og viljen til å tenke over egen væremåte er viktige sider i arbeidet med barns kroppslige danningssprosess. De må få lov til å utforske sin egen kroppslighet om de skal bli «kroppslig dannet» (Osnes m.fl., 2010. Løkken (2017) mener at Merleau-Pontys ideer om at bevegelse er meningen kan skrives inn i et danningssprosjekt i vår tid, fordi å arbeide med bevegelse og kropp i barnehagen på dette grunnlaget bidrar man til barnas danningssprosesser som individuelle mennesker, som samfunnsborgere og som medmennesker, så her har barnehagen har et stort ansvar for at denne prosessen får gode vilkår.

Frarøver vi barna viktig læring i disse situasjonene som handler om risikostyring, respekt for egne og andres grenser, samarbeid og selvoppfatning. I rammeplanen kommer det frem at gjennom arbeid med kropp, bevegelse og helse skal barna få «oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslig utfordringer» (Kunnskapsdepartementet, 2019, s. 49). Sett fra styringsdokumentet vårt har vi et krav til å gi barna denne utfordringen og mulighet til utvikling.

Voksenrollen:

I forhold til voksenrollen vektlegges den fremvoksende overbeskyttelsen overfor barna. Det er viktig at de voksne har kunnskap om de positive sidene ved risikolek slik at man kan tilrettelegge for at barna opplever dette og får mulighet til å bli kroppslig dannet. Her er det viktig at den voksne er tilstede, støtter, oppmuntrer og tenker på egne holdninger, og hvordan de kan påvirke barna i deres utvikling og utforskning. Dette er vanskelig, voksne som barn er forskjellige og man har med seg erfaringer fra egen barndom som lett kan bringes videre til nåtidens barn i deres utvikling.

Det er viktig å se barnas utgangspunkt og ikke minst kjenne til miljøer dere barna kan utfolde seg etter sitt eget utgangspunkt. Barn må få mulighet til å utfordre seg selv og kunne prøve ut sine egne grenser, dette gjør de ved at de voksne er lydhøre, gode støttespillere, aktive og tilstedeværende for barna (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 50). For at de voksne skal dette må personalet være bevisst på sine holdninger og toleranse for risikolek. Det kan være lett å begrense barna på grunnlag av de voksnes oppfatninger av hva som er farlig, derfor er det viktig at hver enkelt voksen tenker over sin egen redsel og bekymring, og om det er dette som avgjør hvor langt barnet kan gå i sin utforskning (Sandseter, 2017). Det er viktig at den voksne tenker igjennom om det er dens egen redsel og

bekymring eller barnet selv som setter sine grenser for hvor lang barnet får gå i sin utvikling og utforskning av risikofylt lek (Sandseter, 2013). Det er også viktig at barnehagelæreren og det øvrige personalet har evne til å se relasjoner mellom barnet og miljøet og ser hva hvert enkelt barn trenger for å utfordre sitt nivå.

Barn er i sin kropp:

Bevegelse er mening ifølge Merlau- Ponty (1962). Det er bevegelse som gir grunnleggende mening til våre liv i verden. Med det menes at det utføres av menneskekroppen i bevegelse og prosessen med å finne seg til rette i og forstå våre liv i verden. Han understreker hvordan mennesket er tilstede i verden som levd kropp derfor ble han betegnet som «kroppens filosof» (Løkken, 2013). Han var filosof og hevdet at gjennom bevegelser og samspill med omgivelsene er mennesket kroppssubjekter (Sandseter, 2013, s. 53). Barna blir kjent med seg selv og omgivelsene gjennom kroppen, og Merlau-Ponty gjør rede for perspektivet om at barn er sin kropp (Fjelland, 1995). Videre så hevder han at når kroppen er i verdens sentrum, erfarer vi verden gjennom en kroppsliggjort forståelse, og i risikoleken utvikler barna hvordan de skal håndtere risiko (her i Lundhaug, 2017).

Rammeplanen påpeker noe som er helt sentralt og beskriver tanken om hvorfor det er viktig at barna blir kjent med kroppen sin og at barna er i sin kropp før de kan utfolde seg i risikolek. Nemlig det at gjennom fagområdet kropp, bevegelse, mat og helse skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 49).

Motorikk blir ofte brukt synonymt med bevegelse, disse begrepene betyr altså det samme (Moser, 2017). Når barna får erfaringer og utfordringer med risikolek blir barna mer fysisk aktive og søker motoriske og fysiske utfordringer, som er viktig for deres motoriske utvikling og at en stadig kan oppøve bedre motorisk kontroll. Motorikk er viktig når man skal snakke om risikolekens fordeler. Barnas sanseerfaringer og motorisk utvikling må sees i sammenheng, i lek der risiko er involvert gjør barn seg mange sanseerfaringer (Lundhaug, 2017).

Månedsfokus - en innføring

Videre følger en plan for fokus og arbeidsmetoder vi skal jobbe med gjennom året. Vi har valgt å bruke to og to måneder på hvert fokusområde slik at vi kan virkelig fordype oss i temaet, kose oss med det sammen med barna og ikke måtte stresse igjennom.

Hvert fokusområde er lagt opp i to grupper; Nøkken (3-6 år) med Kvitebjørn (2 år) og Skogtroll (1 år) men vi vil også jobbe noe på tvers av aldersgruppene. Vårt mål er å tilpasse temaet til hvert enkelt barns alder og modenhet. Noen ganger kan metodene for de store barna også være interessant for de yngre og omvendt. Videre vil vi presisere at noen av temaene kan være ganske vide og diffuse, og tanken med dette er at vi skal kunne følge barnas interesse innenfor tema og kunne dra fokus dit vi selv ønsker og har behov. Ved å la barna sette sitt preg på månedens tema, så oppnår de medvirkning samtidig som vi får jobbet med de temaene vi synes er viktig og godt for barnegruppen. Aldersforskjellen på barna på Nøkken og Kvitebjørn er stor, så her tilpasser barnehagelæreren temainnholdet for hver enkelt gruppe og barn til rett alder og modningsnivå.

August 2024

Tilvenning: Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. August er måneden hvor nye barn, foreldre og personal starter opp, samt at mange barn har hatt lang ferie og har behov for litt ekstra støtte i august. Mange behov skal ivaretas, og vi ser viktigheten av å bruke god tid slik at alle små og store blir trygge i barnehagen.

Målet er enkelt:

Vi vil at alle skal glede seg til å komme til barnehagen!

Mål for tilvenning:

- Bli kjent med det fysiske miljøet i barnehagen; inne/ute
- Bli kjent med hverandre; barn/barn, barn/personal og personal/foreldre
- Skape gode rutiner; følge dagsrytmen
- Opplive gruppetilhørighet

Hva er tilvenning?

Barnas opplevelse av den første tiden er svært viktig for deres senere forhold til barnehagen. Tilvenningstid kaller vi den tiden barna trenger for å bli trygge på de nye voksne, kjent med rommene, rutinene og de andre barna. Når de opplever at de voksne i barnehagen er gode nok som omsorgspersoner i tillegg til mor og far (og eventuelt andre som står dem nær), er de modne for å slippe dere noen timer om dagen. En av de voksne i barnehagen fungerer som tilknytningsperson for barnet den første tiden - slik at omsorgsfunksjonen gradvis kan overføres til den ene og ikke i første omgang mange forskjellige voksne. Vi ønsker å gi barnet den tiden det trenger på dette og har derfor en fleksibel innkjøringstid ut ifra barnets behov.

Hvorfor må vi ha tilvenning?

I en ukjent verden er barn helt avhengige av å orientere seg ut fra det nære og trygge. Ofte er det nok at en av foreldrene eller andre som står dem nær er til stede i samme eller tilstøtende rom. Da utforsker barna både hus, leker og nye mennesker med stor trygghet og entusiasme - de orienterer seg fra det kjente og trygge mot det ukjente og utrygge. Dersom tryggheten mangler klarer ikke barna å leke, ta kontakt med andre barn og voksne, eller orientere seg i omgivelsene.

September og oktober 2024

Tema for denne perioden er «Fra jord til bord» og høst.

Nøkken og Kvitebjørn:

Vi ønsker og gi barna gleden av å kunne høste frukt, bær og grønnsaker i nærområdet og at vi bruker innhøstede produkter til matlaging. Ved å dra på turer til gårder der vi blant annet er med på tresking og innhøsting av grønnsaker ønsker vi å gi de erfaringer rundt innhøstingsprosessen og hva kornet og grønnsakene blir til. Det å oppleve det vi snakker om gir de en bedre forståelse av hvordan det hele fungerer og henger sammen. Videre vil vi gi barna kunnskap om matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid, samt bruksområder for å utvikle gode vaner for et sunt og variert kosthold og skape matglede. Vi kommer til å dele gruppen litt mer enn vi har gjort tidligere. Turer med førskolebarna alene, men også 3 og 4 åringene skal få dra på noen ekskursjoner. Dette gjør vi for at barna skal få muligheten til å lære enda bedre og dypere på det nivået de er. Turer vi har fast avtale på er tresking på Hoel gård, Tomter mais i Drøbak, Kongsgården og Ramme gård. Vi kommer også til å bruke bøker og dra på biblioteket for å finne bøker som passer til tema.

Vi avslutter tema med temafest «Bondefest» i slutten av oktober.

Uke 38 er brannvernuke, og vi jobber da med brannvern og deres funksjon i samfunnet rundt denne perioden. Vi kommer til å ha brannøvelser, vi får kanskje besøk av en brannbil til barnehagen og en tidligere far som er brannmann kommer også mulig på besøk til oss.

Uke 43 kommer vi til å ha fokus på Forut og FN. Vi skal markere FN dagen den 24. oktober ellers ha aktiviteter gjennom det pedagogiske heftet til Forut som ligger på nett. Her finner vi musikk, filmer, forming, dans, mat, bilder, fargelegging, lek og spill, fortellinger og oppgaver.

Skogtroll:

Vi vet at gode vaner og handlingsmønstre som tilegnes allerede i barnehagealder, kan vare livet ut. Ved å dra på turer i nærmiljøet og reiser til gårder ønsker vi at barna får oppleve og medvirke til egen høsting av både grønnsaker, bær og frukt slik at alle barn skal oppleve bevegelsesglede, matglede, matkultur, fysisk og psykisk helse- ut fra egne forutsetninger. Ved å sanse og erfare det vi snakker

om danner det en stor glede, undring og unike sanseerfaringer i matens opprinnelse, matproduksjon og veien fra mat til måltid. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal føle en tilhørighet i prosessen gjennom å sanse, oppleve, leke og lære. Vi bruker boken «Lille larven aldrimett» i år også, da vi så at dette var en fengende og spennende bok for barna. Gjennom arbeid med denne boken ønsker vi å bidra til en bedre begrepsforståelse og sanseopplevelser som vekker undring, glede og begeistring. Boken kan bidra til kreative leker og gode samtaler rundt tema i fellesskap og alene, og skape rom for videre undring og utforskning av ulike elementer i boken.

November og desember 2024

Tema for denne perioden er politi og ambulanse, samt juleforberedelser.

Nøkken og Kvitebjørn:

Vi begynner perioden med to uker med nødetatene, en uke med fokus på politi og en uke med ambulanse. Her følger vi barnas ønsker og hva de interesserer seg for og drar dette med inn i lek og rollelek. Dette fordi vi ser at dette er noe de interesserer seg mye for, og vi ønsker derfor å jobbe litt mer med dette en uke i uke 38, der det er brannvernuke.

Vi kommer også til å ha mye om barnas medvirkning og la barna veldig mye av aktiviteter og leker i disse månedene.

Vi ønsker å gi barna gode erfaringer med å være ute om vinteren i all slags vær, både ved lek og ulike vinter aktiviteter.

Frem mot jul ønsker vi å skape en god førjulsatmosfære ved å høre på julesanger, lese julehistorier, bake julekaker, lage julegaver samt smake på forskjellige retter knyttet opp mot juletradisjoner. Vi vil også gi dem en forenklet forklaring på hvorfor vi feirer jul og at det finnes flere måter å feire jul på. Vi skal ha nissefest både på Hoel Gård og i barnehagen, vi skal på julegudstjeneste i Hvitsten Kirke, feire Lucia og ha barnas julebord.

Skogtroll:

Leken er midtpunktet i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes da det er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. En barnehagehverdag er fylt av hverdagsmagi, glede, tilgivelse, spenning, omsorg, undring og utforskning, alene og sammen med andre. I november kommer vi til å fokusere på temauker for å inspirere til og gi rom for ulike typer lek, både inne og ute. Planene per dags dato er uke 44: Politiuke, uke 45: Ambulanseuke, uke 46 og 47: sanserom som møter hvert enkelt barn i barnegruppen, men dette kan forandres ettersom hva barna engasjerer seg av i øyeblikket!

Videre i desember flytter vi mer fokus over på førjulstiden og å skape en god atmosfære. Vi har ulike kreative aktiviteter og leker, leser eventyr, synger sanger og baker.

Når gradestokken synker brenner vi for at hvert enkelt barn opplever glede og mestring ved ulike bevegelseserfaringer og sanseerfaringer ute. Barnehagen jobber aktivt for at alle skal bli glade i naturen og at barna får et mangfold av gode naturopplevelser!

Januar og februar 2025

Tema for denne perioden er vinteraktiviteter og «Skinnvotten». Vi markerer samefolkets dag 06.02.

Nøkken og Kvitebjørn:

Disse månedene skal vi bruke vinterværet fullt ut og kose oss ute i all slags vær.

Som vinteraktiviteter ønsker vi å benytte både nærområdet og andre ulike arenaer til å stå på ski og skøyter, samt aking. Vi har en felles vinteraktivitetsdag for alle i løpet av denne perioden.

Vi skal også markere samefolkets 06.02, der vi i forkant kommer til å se på flagget, hvor de bor, rein, høre på samisk musikk og på selve dagen lager vi samisk mat.

I rammeplanen står det at personalet skal «legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring» (UD, 2017, s. 53)

Vi jobber med vinter som tema. Ifølge forskning, blant annet professor Gunvor Løkken er de minste barnas måte å forstå verden på gjennom sine direkte kroppslige erfaringer. Vi i personalgruppen er derfor ekstra bevisste på å legge til rette for å gi tid og rom for at barna skal få bruke alle sine sanser i møte med det som omgir dem. Barna skal få allsidige sanseerfaringer med de ulike kontrastene som vinteren innehar. Eksempel på dette er hardt/mykt, kaldt/varmt, is/vann, tint/frossent. Vi i personal gruppen vil legge til rette for ulike opplevelser som bidrar til å fremme barnas evne til å forstå de ulike kontrastene. Dette gjør vi gjennom å oppfordre barna til å bruke sine sanser helhetlig som å se, lukte, smake, høre og å føle. Vi vil også legge til rette for å skape samtaler og undring rundt opplevelser i møte med ulike vintertegn, eks. samtaler om hvor alle krypdyrene gjør av seg nå på vinteren. Fryser de? Hvor bor de? Hvordan har de det? Og hva med fuglene - har de reist til ett varmere sted?

Disse månedene skal vi bli bedre kjent med ett Ukrainisk vinter eventyr som heter skinnvotten. Dette eventyret handler om en mann som går på tur med hunden sin der han mister den ene votten sin. Når mannen drar hjem flytter det syv dyr inn i votten for natten. Disse dyrene heter pilemus silkehår, «friskefrosk» Langelår, «Haremann hoppasdans», «Revemor silkesvans», «Villsvinet Trynebrett», «ulven Aldrimett» og bjørnen labbdiger. Det blir etter hvert veldig trangt inni votten, så når mannen kommer tilbake for å lete blir alle de 7

dyrene så redde at de løper ut av votten. Mannen finner votten og undrer seg veldig over hvorfor den var så varm når den hadde ligget ute i snøen hele natten.

I rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at «barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer» (UDIR,2017, s.48).

Dette eventyret byr på mye fantasi i tillegg til glede, spenning, humor, og inneholder flere overraskelser. Barna skal få bearbeide eventyret på allsidige måter. I eventyr samlingene våre vil vi blant annet bruke konkrete, lese bok, ha rollespill, synge sanger og ulike kreative aktiviteter.

Vi er opptatt av å skape undring og gode samtaler sammen med barna og vi skal derfor ha tilgjengelig en del bilder som samsvarer med eventyret. Her vil vi hjelpe barna til å sette ord på det de er opptatt av og gi tid og rom for å undre oss sammen over det vi ser. Når barna har blitt godt kjent med eventyret skal barna få dramatisere eventyret selv ved å prøve ut de ulike rollene. Eventyret har også et rikt innhold av rim og bruk av rytme, noe som bidrar til å fremme barnas språkutvikling.

Skogtroll:

Vi gleder oss til å bli kjent med eventyret om skinnvotten. Eventyret er opprinnelig fra Ukraina og blitt oversatt av Alf Prøysen her i Norge. I fortellingen blir vi kjent med blant annet Pilemus Silkehår, Haremann Hoppsadans og Friskefrosk Langelår. Vi kommer til å bruke eventyret som bok på fanget, høytlesing i fellesskap, dramatisering med konkrete, sanger om dyra og leke med de forskjellige karakterene i samling og kanskje prøve selv å få plass inni en hjemmelaget stoor vott.

Mars og april 2025

Tema for denne perioden er påsken og kroppen vår.

Nøkken og Kvitebjørn:

Vi ønsker å skape gode relasjoner gjennom opplevelser og oppmuntre barna til å uttrykke seg visuelt gjennom drama, sang og musikk. Barna skal bli kjent med ulike eventyr fra Torbjørn Egner og utvikle sitt språk, begreper rundt tall og mengder, og sin kunnskap om kulturarv. Vi ønsker å skape et miljø hvor barn og voksne opplever daglig glede og spenning ved eventyr.

Eventyr har en vesentlig plass i dagens barnehagekultur, og det er mange grunner til at de fortsatt bør ha nettopp det. Her er noen av grunnene til hvorfor vi verdsetter eventyrene så høyt:

- Eventyr er veldig spennende!
- Formidleren kan eventyrene utenat, og ungene møter derfor fortellerens blikk og mimikk.
- Man er ikke avhengig av noen verdens ting for å formidle, og eventyret kan formidles akkurat når og hvor det måtte passe uten planlegging.
- Repetisjon er viktig for barna - og eventyrene kan fortelles om og om igjen.
- Eventyrene gjør at barna får leve seg inn i en annen og fantastisk verden og bidrar til at barna utvikler sin egen fantasi.

Gjennom høytlesing, dramatisering, musikk, formingsaktiviteter og samtaler skal de voksne være aktive i å formidle eventyr, og inspirere barna til å bruke eventyrene i leken. Gjenfortellingen av eventyr og samtalen rundt eventyr gir felles erfaringer og skaper en felles plattform for samspill og lek i barnehageverden.

Vi kommer til å bruke bøkene ved å lese og se på bilder, men også se noen av filmene. Vi tror det er viktig at barna får inn historiene på flere forskjellige måter slik at de har større sjans til å forstå, men også det å kunne leve seg litt inn i materialet. Barna er på ulikt nivå og det blir derfor viktig at de får mulighet til å lære på ulike måter.

I slutten av mars begynner vi med påskepynt/ aktiviteter og det vil bli påskefrokost før påskeferien.

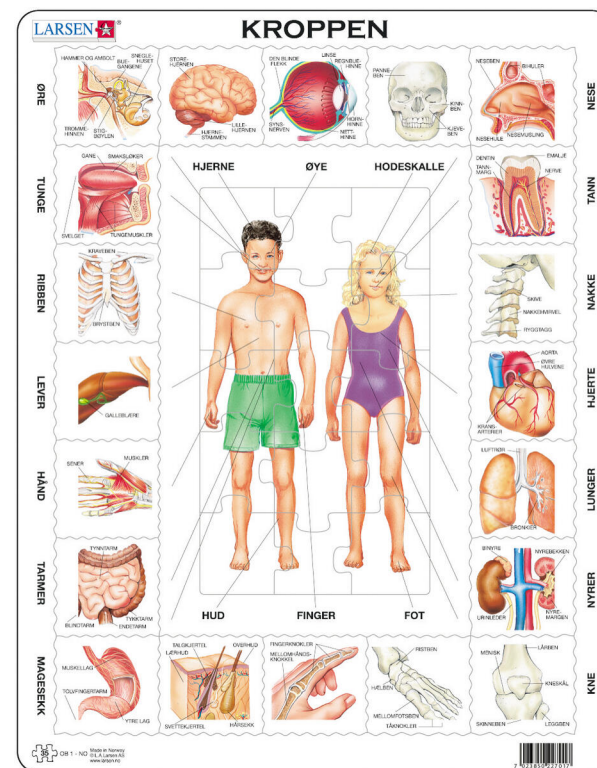
I slutten av denne perioden vil vi starte opp arbeidet rundt kjøkkenhagen vår. Planlegge hva vi vil så, rydde opp i kassene etter vinteren, og starte opp med å plante i kasser inne.

Skogtroll:

Våren er i anmarsj og vi studerer naturen i endring. Vi drister oss på litt lengre turer, øver oss på å sove i hengekøye og ser etter vårtegn. Kle på seg, bære egen sekk og pakke inn/ut av sekken helt selv er en stor del av selve turen vår. Vi øver oss på å vente på tur og hjelpe hverandre. Selvstendighet, omsorg, vennskap og samhørighet står i fokus.

I disse to månedene vil vi ha ekstra fokus på årstemaet vårt: Kroppen vår. Vi vil benytte oss av naturen i stor grad for å utfordre kroppen fysisk og psykisk. Vi vil øve på å balansere, løpe om kapp, rulle, bøye, tøye og leke masse. Gjennom leken vil vi oppfordre til å bruke kroppen allsidig og ha det gøy mens vi øver på ting vi ikke har gjort før. Vi skal også snakke om sunt kosthold, smake på nye ting og er vi heldig rekker vi nok et måltid eller to på bål før bålforbudet 15 april.

Mai 2025

Tema for denne perioden er 17. mai og kultur.

Nøkken og Kvitebjørn:

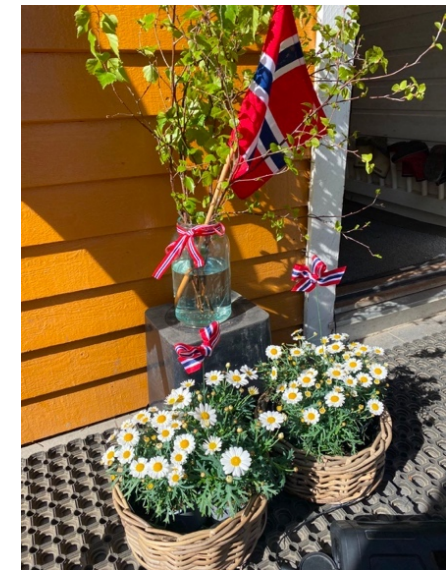
Med de eldre barna vil vi jobbe enda dypere rundt tema Norge og flagget vårt. Også her vil vi bruke boken om Karsten og Petra da denne på en grei måte å forklarer hvorfor vi feirer grunnlovsdagen. Vi vil også snakke om at hvert land har sitt eget flagg og vi bruker kartet for å se hvor Norge ligger. Vi snakker om at ulike land har sine egne tradisjoner, eget språk, egne nasjonaldrakter og matretter og at mennesker som bor i ulike land kan se ulike ut. Vi skal også ta for oss noen eventyr fra de forskjellige landene vi har representert i bhg, men også høre og lese fra andre land for å høre på forskjellen i språk. Både prøve og lese selv, men også se om vi kan finne noen på Youtube eller på Spotify for å høre på det også.

På turer vil vi se etter vårtegn og småkryp. Vi har en felles Ruskendag hvor vi plukker søppel i nærområdet og gjør det fint rundt barnehagen i forbindelse med 17. mai. Vi skal også feire 17.Mai, dette gjør vi den 16.mai.

Skogtroll:

«Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barns vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling» (rammeplanen 2017, s.52) Store ord satt i Skogtroll sammenheng- vi ønsker å gi barna gode naturopplevelser som igjen kan bidra til ønske om å ta vare på den. Vi vil derfor bruke mai måned mest mulig ute i skogen som en arena for lek, undring, utforskning og læring. Målet er glede, utfordring og mestring!

Forberedelser til 17. mai: vi hører på musikk, danser og synger sanger, fokuserer på formingsaktiviteter med fargene rødt, hvitt og blått, øver på å gå i tog og rope «HIPP, HIPP HURRA!»

Juni 2025

Fokus for denne måneden er forskjellige spennende temauker.

Uke 23:

Tema: Sommer, sol og oppsummering. Disse ukene nyter vi at sommeren er her og benytter anledningen til å se tilbake på året som har vært. Vi ser på bilder fra de ulike temaene vi har vært igjennom og oppsummerer året sammen. Dukker det opp nye tanker og ønsker rundt det vi har vært igjennom og som vi kan jobbe litt videre med? Vi har også fokus på vannlek.

Uke 24:

Tema: Pirater. Denne uken vil vi kle oss ut som pirater, lage skattekart, ha skattejakt, lek og aktiviteter med pirattema, høre på musikk tilpasset temaet og spise sjørøvermat.

Uke 25:

Tema: Reiseliv. Denne uken drar vi på tur til Hawaii! Vi ser på kartet hvor vi skal dra, pakker kofferten, pass og billetter (som vi lager selv), setter oss på flyet og drar av sted. Uken bygges opp mot denne turen som vi har som en avslutning på fredagen.

KALENDER 2024/2025

Oversikt over aktiviteter og begivenheter

	Hva skjer/viktige datoer	Bursdager
August	Innkjøring 15. og 16.08: Plandager	14.08 Elvira 5 år
September	17.09: Foreldremøte kl. 18 Uke 38: Brannvernuka Tur til brannstasjonen	24.09 Fiona 2 år
Oktober	Uke 40: Høstferie med påmelding 24.10: FN-dagen 26.10: Østerrikes nasjonaldag 31.10: Bondefest	02.10 Sam 3 år
November	11.11: Polens nasjonaldag 10.11: Farsdag 27.11: Minnedag for Tamil Eelam 28.11: Kosovos nasjonaldag	06.11: Tellev 1 år 20.11: Edward 1 år 25.11 Emily 3 år
Desember	03.12: Julegudstjeneste 05.12: Nissefest 13.12: Lucia-feiring 20.12: Barnas julebord 23.12: Plandag	25.12: Cathrine
Januar	01.01: Stengt	06.01 Nottov 3 år 04.01 Heidi 11.01 Kristine

		22.01 Ida
Februar	06.02: Samefolkets dag 09.02: Morsdag 11.02: Karneval Uke 8: Vinterferie med påmelding	19.02 Tobias 4 år 20.02 Ayla 1 år
Mars	02.03: Fastelavn	23.03 Ludvig 4 år
April	11.04: Påskefrokost 16.-21.04: Påkestengt	02.04 Camilla 05.04 Zuzanna 4 år, Leo 1 år 08.04 Iver 5 år 11.04 Nora 5 år 13.04 Vilja 3 år 14.04 Wilhelm 4 år 18.04 Amanda 2 år, Adam 3 år 26.04 Bror 4 år 27.04 Jake 1 år
Mai	01.05: Stengt 02.05: Plandag 16.05: 17. maifeiring i barnehagen 29.05: Kr. Himmelfart. Stengt 30.05: Plandag	26.05 Emmilou 2 år
Juni	06.06: Sveriges nasjonaldag 09.06: 2. pinsedag. Stengt Uke 23: Vannlek og sommeraktiviteter Uke 24: Piratuke Uke 25: Hawaiiuke	22.06 Eva 5 år 29.06 Anarhi 3 år
Juli	Uke 28-30: Sommerstengt	16.07 Finn 5 år

Husk at vi har to plandager i midten av august, rundt uke 33 ☺

